Химиялык закымдану кезінде сіздін іс-əрекеттерініз

Ондірісте колданылатын ен коп таралган əсері кvшті улы заттарга хлор жəне аммиак жатады.

Хлор – тvншыктыргыш касиеті бар жасылдау-сары газ, откір иісі бар. 5-7 атмосфералык кысымнан тартылады. Сvйык кvйіде сакталып жəне тасымалданады. Суда тез ериді. Коптеген ондірісте колданылады. Коп колемін тазартуга жəне ауыз суын жəне коммуналды шаруашылыкты агын суларын тазартуга колданады. Жогаргы тыныс алу мvшелеріне откір коздыргыш касиеті бар. Үлкен концентрация кезінде окпенін ісігіне алып келеді, сондыктан хлормен жаракаттанганга жасанды дем жасауга тыйым салынады. Газ кvйінде ауада буланувы кезінде хлор ауадан 2,5 есеп ауыр, сондыктан бvлт жерге карай vмтылады, ойпаттарда, жертоледе жəне тагы баска ойык жерлерде жиналып, хлордын ажалды концентариясын калыптастырады.

Аммиак – нашар иісі бар тvссіз газ, суда жаксы ериді, аммиактын кvргак кvйі ауамен араласканда (4:3) атылады. -33С температурада тvссіз сvйыктыкка айналады. Коздыргыш токсинді касиеті бар, жогаргы тыныс алуга жəне козге əсер етеді, vлкен концентрацияда орталык жvйке жvйесіне əсер етеді жəне дірілге əкеп согады, коздін жəне терінін тоназу кvйіектері пайда болуы мvмкін. Хлормен, аммиакпен жəне баска да улы заттармен химиялык уланудын кауіпі тону мvмкін деген акпаратты естігенде сіздін тvратын жерінізді, жvмыс орнынын есектерін, терезелерін берік жауып, газ жəне электрожылыткыш кvрылгыларды ошіріңіз. Егер уакыт бар болса есіктін, терезенін жактауларын суланган матамен бітеніз. Егер улы заттын буын коретін болсаныз, «В» маркалы сырты сары тvсті (хлорга карсы) немесе «КД» маркасын (аммиакка карсы) газкагарды киініз. Егер онеркісіптін газкагарлар жок болса, азаматтык кез келген 30-40 минутка уланудан коргайтын газкагарды колданыныз. Егер газкагар мvлдем болмаса сумен немесе 25% сода ерітіндісінде суланган маталы байлауышты пайдаланыныз немесе жvнді жəне макталы киім болшектері. Ен тиімдісі ол озінiздін немесе оз баланыздын кіші дəретімен суланган бетбайлауыштар. Егер сіз уланган аймакта (газдалган пəтерде) калып койсыныз, тыныс жолдарына корганыс жасауга vмтылыныз, ашык жолы бар багытпен шыгыныз. Сізге радиодауыспен желдін багыты айтылады. Хлормен уланган ошактарда гимараттын жогары кабаттарына котерілуге болады.

Уланган территорияда тез козгалыныз, бірак жvгірменіз, шанды котерменіз. Жыбык аулалармен, отпелі vй подъездімен, тыгыз кvрылыс аймактарында козгалуга

тырыспаныз. Жаксы желдетілген аймактарга шыгуга vмтылыныз. Уланган аймактан шыкканнан кейін жакындарынызга, балаларга, карт адамдарга, әсіресе уланып калгандарга комек корсетініз. Егер химиялык кауіпті территорияда жvмыс жасаган болсаныз, онда техникалык кауіпсіздікті сактауды vмытпаныз. Хлор буымен жаракаттангандарды уланган аймактан алып шыгып, нашатыр спиртін иіскетініз, козді, мvрынды, ауыз куысын, тамакты сода ерітіндісімен шайып, жылы сvт немесе шай беріп, жылы және тыныш мекенді vсыныныз.

Аммиак буымен жаракаттангандарды уланган аймактан алып шыгып, сірке кышкылын немесе жылы су буын иіскетініз. Керек болса жаракаттанушыга жасанды дем жасаныз.